

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-00960/2018-ERU

V Ostravě dne 18. června 2018

Č. j. 00960-7/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-00960/2018-ERU zahájeném dne 9. února 2018 s obviněným z přestupku, podnikající fyzickou osobou [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 15. září 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Habartov, v ulici Husova, u nemovitosti č. p. [REDAKCE], zemní práce v souvislosti s prováděním prací na stavbě „Kanalizace Kluč II etapa, habartov“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se za spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona upouští od uložení správního trestu.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 01518.**

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 9. února 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením příkazu č. j. 00960-3/2018-ERU ze dne 7. února 2018 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 08325/2017-ERU zahájené dne 7. srpna 2017 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v tehdy účinném znění.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 08325/2017-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 24. října 2017 Protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 08325-10/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 15. září 2016 v katastrálním území Habartov, v ulici Husova, u nemovitosti č. p. ████████ v blízkosti plynárenského zařízení – středotlakého plynovodu IPE DN 50 (dále jen „plynárenského zařízení“), činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení výše uvedeného ustanovení.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Úřad vydal dne 8. února 2018 příkaz č. j. 00960-3/2018-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 19 000 Kč.

Dne 20. února 2018 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení, který byl v souladu s ust. § 37 odst. 1 správního řádu posouzen dle svého obsahu jako odpor proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v podaném odporu mimo jiné uvedl, že s vydaným příkazem nesouhlasí a pociťuje jako nespravedlnost být potrestán za něco, čeho se nedopustil a nemohl zabránit. V současné době již nepodniká, pobírá pouze sociální dávky, stará se o vnoučata a nemá prostředky na hrazení pokut. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu jím byly uhrazeny. Dle názoru účastníka řízení nelze přestupek projednat, jelikož byl napadený příkaz vydán po uplynutí promlčecí doby, a proto navrhuje tento příkaz zrušit a řízení zastavit.

Dne 21. března 2018 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, který byl účastníkovi řízení doručen dne 28. března 2018. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit

se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dne 10. dubna 2018 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení, ve kterém účastník mimo jiné sdělil, že by pro něj pokuta, a to v jakékoliv výši, měla likvidační charakter a že zřejmě, že ji nebude schopen uhradit, a ve kterém doložil své aktuální majetkové poměry.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Zadavatelem prací na stavbě „Kanalizace Kluč II etapa, habartov“ (dále jen „stavba“) které prováděl účastník řízení v postavení zhotovitele, je společnost LEMONTA s.r.o., IČO: 252 16 023, jak vyplývá z faktury č. ■■■ ze dne 3. října 2016.

Dne 14. dubna 2016 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření zn. ■■■ s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčeného plynárenského zařízení. Z tohoto stanoviska jasně vyplývá, že v zájmovém prostoru stavby se nachází provozovaná plynárenská zařízení.

Dne 3. května 2016 byla dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení č. ■■■ vytyčena poloha plynárenského zařízení a průběh jeho trasy v terénu barvou.

Dne 15. září 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Habartov, v ulici Husova, u nemovitosti č. p. ■■■ při provádění zemních prací v souvislosti se stavbou „Kanalizace Kluč II etapa, habartov“ k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození tohoto plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 126 m³ plynu do ovzduší za dobu 40 minut bez přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP PM: ■■■ ze dne 15. září 2016 a z Protokolu o úniku plynu č. ■■■ ze dne 15. září 2016. Z protokolu o narušení dále vyplývá, že zemní práce byly prováděny prostřednictvím zemního stroje – typ CAT 301.8.

V. Právní hodnocení

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za správní delikt právnické osoby dle energetického zákona, ve znění účinném před 1. červencem 2017, tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky, je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tj. odpovědnost právnické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017, obdobně jako ust. § 23 odst. 1 v návaznosti na ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí, že podnikající fyzická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. Toto ustanovení se uplatní i v případě fyzické osoby podnikající. Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání přestupku se použije právní úprava účinná v době spáchání přestupku, tj. právní úprava dle energetického zákona, neboť právní úprava obecné odpovědnosti fyzické osoby podnikající za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupky účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytýkaných jednání účastníka řízení specifikovaných ve výroku I. tohoto rozhodnutí novelizován několikrát, a to naposledy zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2018 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon [v ust. § 91a odst. 1 písm. o)], tak i novelizovaný energetický zákon vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 91a odst. 1 písm. o)] toho, kdo poruší ust. § 68 odst. 3 těchto zákonů. Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto

posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byl přestupek spáchán.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Výše pokuty je tedy u energetického i novelizovaného energetického zákona stejná.

Energetický zákon a rovněž novelizovaný energetický zákon tedy za přestupek dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) neumožňuje pachateli uložit jinou sankci než pokutu, a to bez možnosti např. mimořádného snížení výměry pokuty či dokonce upuštění, resp. podmíněného upuštění, od uložení správního trestu jak upravuje zákon o odpovědnosti za přestupky v ust. § 42 až 44. Správní orgán má tedy za to, byť i pouze s ohledem na uvedená ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, že právní úprava týkající se určení druhu a výměry sankce je dle zákona o odpovědnosti za přestupky pro účastníka řízení příznivější než právní úprava dle energetického zákona, a tudíž při určení druhu a výměry sankce za spáchání správního deliktu postupoval dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky a novelizovaného energetického zákona, který vyhodnotil jako pro pachatele příznivější (logicky navazuje na úpravu zákona o odpovědnosti za přestupky), jak i dále vyplývá z části VI. „Uložení správního trestu“ odůvodnění tohoto rozhodnutí.

V. I. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. II. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Tato osoba přitom nese odpovědnost za spáchání přestupku.

Správní orgán ve správním řízení zjistil, že ke stavbě bylo vydáno vyjádření správce plynárenského zařízení, jehož přílohou jsou zákresy plynárenského zařízení v zájmové oblasti, a že bylo následně provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Správní orgán má za jasně prokázané, že účastník řízení polohu plynárenského zařízení před zahájením zemních prací znal.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

V. III. Vypořádání námitek účastníka řízení

Správní orgán považuje za nezbytné vyjádřit se také k námitkám účastníka řízení, které vznesl v průběhu správního řízení.

K námitce účastníka řízení týkající se promlčení přestupku správní orgán uvádí, že zákon o odpovědnosti za přestupky v ust. § 30 stanovuje délku promlčecí doby a) 1 rok, nebo b) 3 roky jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč. Jelikož za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč, nelze pro určení délky promlčecí doby spáchaného přestupku použít ust. § 30 písm. a), jak navrhuje účastník řízení. Dle ust. § 31 zákona o odpovědnosti za přestupky začíná promlčecí doba běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Odpovědnost účastníka řízení za přestupek, který spáchal dne 15. září 2016, by tedy mohla zaniknout dle citovaného ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky nejdříve dne 16. září 2019.

Z výše uvedených důvodů shledal správní orgán námitku účastníka řízení jako nedůvodnou.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení většího energetického významu (středotlaký plynovod). V důsledku poškození tohoto zařízení došlo k úniku 126 m³ plynu do ovzduší za dobu 40 minut bez přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům. Správní orgán je tak toho názoru, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše popsanými následky. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje

určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. V. Odpovědnost za přestupky

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně. Správní orgán je toho názoru, že si účastník řízení nepočínal při zemních pracích dostatečně opatrně, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo, a nevynaložil tak veškeré možné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení zákonné povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán.

Dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky lze od uložení správního trestu upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě.

Účastník řízení v přípisu, který byl Úřadu doručen dne 10. dubna 2018, doložil své aktuální majetkové poměry. Z kopie Potvrzení o nařízení výkonu rozhodnutí ze dne 5. března 2018 vyplývá, že je proti účastníku řízení vedeno 10 exekučních řízení s celkovou výší pohledávek ██████████ Kč. Účastník řízení od roku 2016 již nepodniká a jediné jeho příjmy plynou ze sociálních dávek. Z výše uvedeného je patrné, že uložení správního trestu by pro účastníka řízení bylo likvidační. Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny. Vzhledem k výše uvedenému má správní orgán za to, že lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě.

Správní orgán tak má za to, že jsou naplněny podmínky dané ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, a rozhodl se proto od uložení správního trestu upustit tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Bc. et Bc. Kateřina Grossmannová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava